

Rakennustarkastusyhdistys RTY ry.:n asiantuntijalausunto, HE 3/2026 vp. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain ja rakentamislain muuttamisesta

Rakennustarkastusyhdistys RTY ry. kiittää mahdollisuudesta antaa asiantuntijalausunto lakiehdotuksesta, joka koskee vaarallisten räjähteiden ja kemikaalien turvallisuudesta annetun lain sekä rakentamislain muuttamista. Lakiehdotuksessa esitetään rakentamislain 43 a §:n mukaisen puhtaan siirtymän sijoittamislupaa koskevan lupamenettelyn laajentamista koskemaan myös maanpuolustuksen kannalta tärkeitä tuotantolaitoksia. RTY viittaa asiassa aikaisemmin lausumansa ja toteaa lisäksi seuraavaa:

Rakennusvalvontojen työn kannalta muutos on käytännössä neutraali, koska muutos koskisi melko vähäistä määrää tuotantolaitoksia. Hankkeen lupamenettelyn kannalta olennaisen tärkeä on laissa edellytetty puolustusministeriön lausunto, jolla ratkaistaisiin, onko kyseessä maanpuolustuksen kannalta tärkeä tuotantolaitos. Toki asiassa on syytä huomioida, että tuotantolaitoksen saatua rakentamisluvan laitos saa pysyä paikallaan ja toiminnassa, vaikka laitos ei enää jatkossa olisikaan maanpuolustuksen kannalta tärkeä. Sama koskee myös puhtaan siirtymän teollisuushankkeita: Teollisuuslaitos saa rakentamisluvan perusteella pysyä paikallaan ja toiminnassa senkin jälkeen, kun laitoksessa mahdollisesti aletaan tuottamaan muita kuin puhtaan siirtymän teollisuutta palvelevia tuotteita. Muusta lainsäädännöstä saattaa luonnollisesti tulla rajoituksia toiminnalle esim. ympäristöluvassa.

RTY ry. pitää hyvänä muutosta, jolla rakentamislain 78 §:n mukainen aloittamisoikeus laajennettaisiin koskemaan myös maanpuolustuksen kannalta tärkeiden tuotantolaitosten rakennustöiden aloittamista. Yhdistyksen näkemyksen mukaan aloittamisoikeus kannattaisi laajentaa kaikkiin poikkeamis- ja sijoittamislupapäätöksiin kautta linjan. Lupamenettelyssä on tavanomaista, että poikkeamislupa käsitellään rakentamisluvan kanssa samanaikaisesti. Lupakäsittelyjen ajoittaminen samaan aikaan nopeuttaa koko hankkeen läpivientiä, selkeyttää hanketta kuultavien naapureiden kannalta, koska kuuleminen molemmista lupahakemuksista voidaan tehdä samassa yhteydessä ja helpottaa lupavalmistelijoiden työtä, koska hanketta on helpompi tarkastella kokonaisuutena ja rakentamisluvassa esiin tulevat seikat on helpompi ottaa huomioon jo poikkeamisvaiheessa.

Nykytilanteessa näiden hankkeiden yhteinen käsittely päättyy aivan tarpeettomasti varsinaisten rakennustöiden aloittamiseen. Rakentamislupapäätökseen olisi mahdollista liittää 78 §:n mukaisesti aloittamisoikeus mutta se on hyödytöntä, koska poikkeamispäätökseen ei vastaavaa menettelyä voida soveltaa, vaan on odotettava poikkeamispäätöksen lainvoimaisuutta. Aloittamisoikeuden käyttäminen sujuvoittaisi merkittävästi hankkeiden kokonaisläpimenoa ja rakentamisen aloittamista. Hallinto-oikeudella olisi myös poikkeamispäätösten kohdalla mahdollisuus keskeyttää rakennustyöt samalla tavoin kuin nykyisin rakentamislupien kohdalla. Aloittamisoikeuden laajentaminen poikkeamispäätöksiin ei siten millään tavalla heikentäisi esimerkiksi muutoksenhakumahdollisuuksia. Sen sijaan aloittamisoikeuden salliminen laajemmin edistäisi sitä suurta hankejoukkoa, johon kukaan *ei ole hakemassa muutosta* valittamalla.

Rakennustarkastusyhdistys RTY ry. kannattaa lakimuutosta kokonaisuutena.

Helsingissä 2.3.2026

Leena Salmelainen

valvontajohtaja, Turku
Rakennustarkastusyhdistys RTY ry.
puheenjohtaja

Tero Jelekäinen

rakennusvalvontapäällikkö, Kokkola
Rakennustarkastusyhdistys RTY ry.
varapuheenjohtaja

SIGNATURES

ALLEKIRJOITUKSET

UNDERSKRIFTER

SIGNATURER

UNDERSKRIFTER

This document contains 2 pages before this page
Dokumentet inneholder 2 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 2 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 2 sider før denne side

Detta dokument innehåller 2 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende